

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Соціальна робота» для здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня доктора філософії
галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота
в Державному закладі «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

Поєднання академічної науки, освіти та соціальної практики є запорукою якості та ефективності розробки освітньо-наукових програм для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня докторів філософії. Одним із таких напрямів можна вважати спільну діяльність Відділення загальної педагогіки та філософії освіти Національної академії педагогічних наук України та Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», на базі якого з 2005 року функціонує **Науково-дослідний центр з проблем соціальної педагогіки і соціальної роботи Національної академії педагогічних наук України** (засновник – доктор педагогічних наук, професор **С. Харченко**, директор – доктор педагогічних наук, професор **О. Караман**). Метою діяльності Центру є розвиток фундаментальних і прикладних досліджень з проблем соціальної педагогіки та соціальної роботи в контексті динаміки соціально-економічних, політичних процесів в Україні. За 15 років існування, з 2005 по 2020 рр., Центр став потужним осередком розвитку соціальної педагогіки і соціальної роботи як галузей наукових знань та спеціальностей в Україні: активно здійснюються наукові дослідження, захищаються дисертації, за результатами яких видано тисячі наукових статей, близько 200 монографій, навчально-методичних та методичних посібників, що розкривають історичні, теоретичні, практичні та технологічні засади соціальної педагогіки і соціальної роботи в Україні з різними категоріями клієнтів: дітьми-сиротами, особами з інвалідністю, різними видами девіантної поведінки, трудовими мігрантами, засудженими, різними типами сімей; новими категоріями суспільства – внутрішньо переміщеними особами, особами з тимчасово окупованої території, військовослужбовцями-учасниками бойових дій тощо. Усі ці праці виходять у світ під егідою Університету та Академії, Центру та Відділення.

За 15 років на базі Центру було реалізовано низку міжнародних проєктів за фінансовою підтримкою ООН, Швеції, Німеччини, ЮНІСЕФ.

А тому із започаткуванням в Україні підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем доктора філософії розробка освітньо-наукової програми зі спеціальності 231 Соціальна робота стала предметом регулярного обговорення науковців Відділення і Університету. До складу команди Центру входить 11 співробітників з числа науково-педагогічних працівників університету та членів Відділення. Членами Центру й Відділення є академік **В. Курило** та член-кореспондент **С. Савченко**, що забезпечує продуктивну взаємодію Центру та Відділення, Академії та Університету.

Рецензована освітньо-наукова програма (ОНП) є поєднанням міцних традицій і наукових шкіл ЛНУ імені Тараса Шевченка та інновацій у галузі освіти і науки України, пов'язаних з інтеграцією в європейський та світовий освітньо-науковий простір.

Наразі провідними напрямками досліджень науковців Відділення є: Методологія освіти, Теоретичні й методичні засади виховання та соціалізації зростаючої особистості, Управлінські та технологічні чинники розвитку освіти (<http://naps.gov.ua/ua/structure/departments/philosophy/>), у межах яких щорічно на засіданнях Бюро Відділення та методологічних семінарах обговорюються питання вдосконалення освітньо-наукових програм ЗВО України з урахуванням вітчизняного та європейського досвіду. Так, починаючи з 2016 року, предметом обговорення стали такі освітні компоненти ОНП «Соціальна робота» в ЛНУ імені Тараса Шевченка, як «Методологія наукових досліджень у галузі соціальної роботи», «Теорія і методика викладання соціальної роботи», «Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності». У результаті з року в рік уточнювалися їх назви, компетентності, результати навчання, змістовні модулі, зокрема «Сутність методології сучасного дослідження в галузі соціальної роботи», «Рівні методології дослідження в галузі соціальної роботи», «Логіка наукового дослідження в галузі соціальної роботи», «Теоретичні й емпіричні методи дослідження в галузі соціальної роботи» та ін.

Показником якості та результативності ОНП також свідчить захист однієї дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за новою процедурою **І. Калініною**, що входить до складу проектної групи.

Аналіз ОНП «Соціальна робота» показав, що мета, структура, зміст, кадрове, навчально-методичне та інше забезпечення повністю відповідають вимогам Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації (постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341, зі змінами від 25.06.2020 р. № 519), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261, зі змінами від 03.04.2019 р. № 283), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Наказ МОН України від 11.07.2019 р. № 977), а тому вона здатна забезпечити якісний освітній процес та підготувати науково-педагогічних працівників, спроможних здійснювати викладацьку та науково-дослідницьку діяльність в умовах мінливого світу, внутрішніх та зовнішніх викликів.

**Доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член НАПН України,
академік-секретар
Відділення загальної педагогіки
та філософії освіти НАПН України**

Власноручний підпис *Світлани Сисоєвої*
стверджую
Надальник загального відділу
Національної академії педагогічних
наук України *Світлана Сисоєва*

Світлана СИСОЄВА